

اصلاح و خودسازی

تألیف:

شیخ الاسلام علامہ مفتی محمد تقی عثمانی (حفظہ اللہ)

ترجمہ:

محمد روشندل ورکانی

TUsmani, Muhammad Taqi

عثمانی، محمد تقی. ۱۹۸۲-۱۹۷۴ م.

اصلاح و خودسازی / تألیف محمد تقی عثمانی؛ ترجمه محمد روشندل ورکانی. — نوبت جام:

شیخ الاسلام احمد جام، ۱۳۸۳.

(ISBN: 964-7701-69-1)

۲۱۹ ص.

فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

عنوان اصلی: فردکی اصلاح.

کتابنامه به صورت زیرنویس.

۱. خودسازی (اسلام) اخلاق اسلامی. الف. روشندل ورکانی. محمد، مترجم. ب. عنوان.

۲۹۷/۶۳

BP ۲۵۰ / ۴۰۴۱

۱۳۸۳

م ۸۳-۲۴۹۶

کتابخانه ملی ایران

انتشارات شیخ الاسلام احمد جام - تلفن: ۰۵۲۸-۲۲۲۵۲۲۸

اصلاح و خودسازی

مؤلف

محمد تقی عثمانی

مترجم

محمد روشندل ورکانی

بستی، ۱۴۴ صفحه، ۳۰۰۰ نسخه، چاپ اول، بهار ۱۳۹۰

امور فنی و چاپ: مؤسسه چاپ و انتشارات دانشگاه فردوسی

بها: ۱۳۰۰۰۰ ریال

(ISBN 964-7701-69-1)

شابک ۹۶۴-۷۷۰۱-۶۹-۱

بسم الله الرحمن الرحيم

تقدیم

به محضر مبارک پدر بزرگوار و اساتید ارجمندم،
آنانی که در راه اصلاح و تربیت من از هیچ کوششی دریغ
نورزیدند و جهت بارور شدن درخت وجود و شکوفایی
استعدادهای نهفته ام گرانبها ترین سرمایه - یعنی لحظات
طلایی - زندگی خویش را صرف نمودند.

سخن مترجم

خواننده‌ی عزیز!

آنچه را که ملاحظه می‌فرمایید برگردان فارسی یکی از نوشته‌های علامه‌ی بزرگ، شیخ الاسلام مولانا مفتی «محمد تقی عثمانی» شیخ الحدیث و نایب رئیس دارالعلوم کراچی حفظه الله تعالی می‌باشد.

ترجمه‌ی آثار علامه عثمانی که نویسنده‌ای چیره، تردست و جهانی است کار آسان و ساده‌ای نیست که فرد ناتوان و کم‌مایه‌ای چون من بتواند کما حقه و آنگونه که شایسته است از عهده‌ی آن برآید اما از آنجا که گفته‌اند: آب دریا را اگر نتوان کشید هم به قدر تشنگی باید چشید

وظیفه خود دانستم جهت استفاده هموطنان عزیز آن را به فارسی برگردانم تا شاید به این نحو بتوانم بخشی از علوم و معارف این دانشمند بزرگ را به فارسی زبانان این مرز و بوم انتقال داده و دین خود را ادا نمایم. مترجم علی رغم بی بضاعتی خود کوشیده است منظور نویسنده را کاملاً ادا نماید اما در عین حال خود را از خطا و لغزش مبرا نمی‌داند.

لذا از عموم صاحب نظران و اندیشمندان، ضمن تقدیر و تشکر، پیشاپیش استدعا دارد که نوشته‌ی او را با دیده اغماض بنگرند و اگر به خطایی غیر قابل اغماض برخوردند بنده را در جریان امر قرار دهند تا در چاپ‌های بعدی تصحیح و اصلاح گردد.

در این قسمت از مقدمه، یادآوری دو مطلب ضروری می‌نماید:

۱- چون مخاطب مؤلف محترم، هموطنان پاکستانی او بوده‌اند - اگرچه راهنمایی‌ها و راهکارهای ارایه شده جنبه عمومی دارد - طبعاً گاهی از پاکستان و مردم آن، سخن به میان آورده است، ما به جای حذف این گونه موارد - که خیلی نادر است - ترجیح دادیم ترجمه‌شان را تقدیم خوانندگان محترم بنماییم.

۲- اغلب آیات و روایاتی که در کتاب آمده‌اند بدون ذکر مأخذ و بعضاً با ذکر اجمالی آن همراه بود، لذا مترجم به قصد تکمیل فایده، در پاورقی به ذکر منابع پرداخته است.

در پایان از همکاری همه‌ی عزیزانی که به نحوی بنده را یاری فرموده‌اند بالاخص از برادر ارجمند جناب آقای گهرام آرم که زحمت و پیرایش و بازنگری کتاب را تقبل نموده‌اند و برادر بزرگوار جناب مولانا عبدالحمید قدری که در بررسی و تحقیق منابع بنده را مورد تفقد و عنایت قرار داده‌اند کمال تشکر و سپاسگذاری را دارم و اجر و پاداش آنان را از خداوند منان مسئلت می‌نمایم. خداوند این خدمت را شرف قبول عنایت فرماید و آن را موجب رفع درجات و سربلندی دنیا و آخرت بگرداند.

«این دعا از من و از جمله جهان آمین باد»

محمد روشندل ورکاتی

مدرس حوزه علمیه چابهار

مقدمه مؤلف

«الحمد لله و کفی و سلام علی عباده الذین اصطفی».

بنده از بیست و سه سال گذشته حسب توان خود، پیرامون نفاذ عملی اسلام در عصر حاضر و حل اسلامی مسایل جدید مربوط به شعبه‌های مختلف زندگی همواره مقالاتی نگاشته‌ام که بیشتر آنها در ماهنامه «البلاغ» به چاپ رسیده‌اند.

پانزده سال قبل مجموعه‌ای از این گونه مقالات به نام «اسلام در عصر حاضر چگونه ناقل گردد؟» که تقریباً بر هفتصد و پنجاه صفحه مشتمل بود انتشار یافت. بعد از انتشار این کتاب باز هم بنده در مورد جوانب دیگر همین مسئله مقالاتی نوشتم و از طرف دوستان این درخواست مطرح گردید که آنها نیز در همان مجموعه گنجانده شوند. لیکن با توجه به این که در صورت افزودن این مقالات به آن، کتاب بسیار ضخیم و قطور می‌شد و اولاً بنابر ضخامت کتاب، استفاده از آن امری دشوار می‌گردید، ثانیاً چون مقالات منقسم بر مطالب گوناگون سیاسی، اقتصادی، آموزشی، اجتماعی، انفرادی و... بود اگر جزو چنین کتاب بزرگی قرار داده می‌شدند در نتیجه برای اشخاصی که صرفاً به موضوع خاصی علاقه داشتند خرید این کتاب ضخیم مفید واقع نمی‌شد؛ چرا که بسیاری از موضوعات باب طبع آنان نبود.

بنابراین مناسب دانستم که به جای گرد آوردن تمام مقالات در یک مجموعه، مجموعه‌های مختلفی تهیه نمایم. چنانچه بنده عناوین ذیل را قائم

نموده و مطالب مربوط به هر عنوان را جمع آوری و به شکل کتابی در آوردم:

- ۱- نفاذ شریعت و مسایل آن ۲- اسلام و سیاست حاضره ۳- اسلام و تجددگرایی ۴- نظام آموزشی ما ۵- اصلاح و خودسازی ۶- سیرت طیبه ۷- اصلاح معاشره ۸- نظام اقتصادی ما ۹- مسلمان و قادیانیت

اینک یکی از آن مجموعه با عنوان «اصلاح و خودسازی»^(۱) تقدیم خدمت می‌باشد. از خداوند متعال مسئلت دارم که آن را برای مسلمانان مفید و برای احقر ذخیره آخرت بگرداند. آمین

(مولانا) محمد تقی عثمانی

۳ ذی الحجه ۱۴۱۰ هـ